

MIRNO IN DOSTOJANSTVENO PRAZNOVANJE 1. MAJA

MIMO LJENINOVE GROBNICE
V MOSKVI JE VČERAJ KORAKALO
VEČ KOT MILJON OSEB

V New Yorku ni bilo še nikdar tako mirnega majskega praznovanja kot je bilo včeraj. — Dinamitni atentat v Chicagu ni bil izraz političnega radikalizma. — V Nemčiji so obhajali narodni praznik delavstva. — Dunajske ulice polne vojaštva.

Ameriško delavstvo je praznovalo včeraj svoj praznik. Značilno je, da ni praznovanje prvega maja še nikdar tako mirno poteklo kot letos.

Edinole v Chicagu je eksplodiralo par bomb. — Sprva so domnevale oblasti, da so jih položili radikalci oziroma komunisti, pozneje se je pa dognalo, da imajo atentate na vesti raketirji, ki se bore med seboj za prvenstvo. Bombe niso povzročile skoro nobene materialne škode, in tudi ranjen ni bil nihče.

V New Yorku so paradirali komunisti in socialisti ločeno. Na Union Square se je zbralo na tisoče oseb, katerim so govorili znani socialistični voditelji Norman Thomas, Paul Blanshard, Algernon Lee in Jacob Panken.

V Boston, Mass., so vprizorili nezaposleni "gladovni pohod". Njihovo deputacijo je sprejel v avdiciji governor Ely in obljubil, da bo storil zanje vse, kar bo v njegovi moči.

V nobenem ameriškem mestu ni prišlo do kakih resnejših nemirov oziroma do prelihanja krvi.

Slična poročila prihajajo tudi iz Kanade. V Montrealu in Toronto je policija prepovedala vse demonstracije.

Delavci so prepoved vpoštevali in niso skušali vprizarjati obhodov.

BERLIN, Nemčija, 1. maja. — Več tisoč otrok je glasno klicalo Hitlerja, da se je nenaznanjen pokazal med njimi pri prvem narodnem praznovanju maja dne.

Prva čast demonstracije mladine v Lustgartenu je bila namenjena predsedniku Hindenburgu, ki je imel glavni govor. Hitler ni nameraval govoriti prej kot šele zvečer na Tempelhof letališču ter se je omejil samo na poziv tri živio-klice za predsednika Hindenburga.

"Vi ste bodočnost nemškega naroda," je rekel stari predsednik Hindenburg, ki je otvoril "dan narodnega delavstva".

Po celi Nemčiji so obhajali narodni praznik delavstva. V Harz gorovju je 10,000 mladih ljudi zakurilo velikansko grmado.

MOSKVA, Rusija, 1. maja. — Moskva je slovesno obhajala majev dan. Na milijone ljudi se je zbralo po ulicah.

Mimo Ljeningrove grobnice je korakalo nad milijon ljudi in ravno tako mimo odra, kjer so stali sovjetski uradniki in zastopniki tujih držav. Obhod je trajal osem ur.

Nad mestom so letali aeroplani. Veliki oddelki infanterije in artilerije s tanki so paradirali po mestu.

TOKIO, Japonska, 1. maja. — Pri obhajanju 1. maja je bilo v Tokio aretiranih kakih 800 oseb.

Ves dan je bilo na delu 20 policijskih truckov, ki so vozili aretirance na policijske stražnice. Mnogi so bili pozneje zopet izpuščeni. V drugih mestih je bilo aretiranih nad 200 oseb.

DUNAJ, Avstrija, 1. maja. — Vse ceste, ki vodijo v središče mesta, so bile zabarikadirane z žično ograjo z napisi: "Obrnite se, ali pa bomo streljali". Vojaštvo je imelo nalog preprečiti vsako praznovanje 1. maja. Za žično ograjo je bila infanterija s strojnimi puškami. Vsaka demonstracija je bila prepovedana. Strojne puške so bile nameščene po vseh strateških krajih in celo v zvonikih.

5-dnevni delovni teden bo odgođen

FARMERJI
PRED VOJAŠKIM
SODIŠČEM

Vojaška oblast je odpravila civilna sodišča. — Aretirani farmerji bodo prišli pred vojno sodišče.

Le Mars, Iowa, 1. maja. — Polkovnik Glenn C. Haynes, poveljnik 300 milicijev, je odpravil vsa civilna sodišča v okraju Plymouth. Odpravljena so bila celo policijska sodišča.

To je polkovnik Haynes napravil po naročilu generalnega majorja Mathew D. Tinley, ki se je o tem posvetoval z državnimi oblastmi v Des Moines.

Farmerji, ki so bili vsled zadnjih izredov aretirani, bodo sojeni pred vojaškim sodiščem.

Ko so farmerji šli v nedeljo v cerkev, so milicniki s trucki vozili po blatnih vestah in so aretirali zopet štiri farmerje, o katerih oblasti domnevajo, da so bili voditelji nemirov.

Nedeljski mir je motilo ropotanje truckov, s katerimi so milicijarji patrolirali po okraju in pazili, da se ne ponove izgrede, kakoršni so bili v četrtek, ko so farmerji odvedli sodnika Bradleya in so ga mučili izven mesta.

Polkovnik Haynes pravi, da njegovi milicijarji iščejo štirideset farmerjev, ki so bili vdeležni pri odvedbi sodnika Bradleya. Sodnika so odvedli, ko jih je v sodnijski dvorani opozoril, da ne smejo kadi in da se morajo odkriti.

Farmerji hodijo za svojimi opravi kakor navadno in izgledajo, kot da jim je več mar za svoje zadeve kot pa za sodnika Bradleya.

Na farmi A. E. Copeja se je zbralo več farmerjev, ki pripadajo Holiday Association in so sklenili, da se vdeležijo konvencije stranke 3. maja, kjer bodo sklepali glede morebitne splošne farmerske stavke.

Stari farmer Cope, ki pravi, da ni bil navzoč, ko so farmerji odvedli sodnika, je rekel, da je bil sodnik preveč osoren, ko je ukazal farmerjem, da prenehajo kadi in da se odkrijejo.

Sodišče ni njegovo, — je rekel Cope, — temveč je last naroda. Oni, ki so šli tja, niso nameravali nikakega nasilja. Mirno so prišli do sodnika in ga prosili, da ne podpisuje nobenega sodniškega povelja za prodajo farm. Ker sodnik z njimi ni postopal uljudno, so se razburili.

ZLATA POROKA MAGNATA
SCHWABA

Znani jeklarski magnat Charles M. Schwab in njegova žena sta praznovala včeraj v New Yorku zlato poroko.

Poročil se je 1. maja 1883, ko je bil zaposlen kot navaden delavec v Carnegie Steel Works.

Danes čeniijo Schwabovo premoženje nad dvestopetdeset milijonov dolarjev. Star je 71 let.

CHICAGO JE
TREBA OČISTITI

Načelnik detektivov v Chicagu je ukazal, da mora biti mesto v enem tednu očiščeno zločincev. — "Aretirajte vsakega gangsterja," je njegovo povelje.

Chicago, Ill., 1. maja. — Veliko število detektivov se je razšlo po mestu, ko so dobili povelje, da morajo očistiti mesto vseh zločincev.

Aretirajte vsakega gangsterja v mestu — v Chicagu morajo biti v enem tednu iztrebljeni vsi zločinci, — je bilo povelje načelnika detektivov Williama Schoemakerja.

Ta pogon na gangsterje ima dvojni namen: iztrebiti jih, predno prične prihajati v mesto obiskovalci svetovne razstave in drugič, zlomiti zločinsko moč nad organiziranimi delavci in industrij.

Prva, ki sta bila aretirana v tem pogonu, sta bila voditelj gansterjev v južnem delu mesta Edward O'Donnell in njegov pribočnik Sanford Rosenbaum.

Detektivji posebno zasledujejo Murraya Humphreys, ki je bil prej vodja Caponejevega sindikata in njegova tovariša Jack White in Klondike O'Donnell.

Ti trije so skušali dobiti pod svojo oblast unijo voznikov ter mlekarsko industrijo, ki predstavlja vrednost \$20,000,000.

V MONTANI JE PREVEČ
JELENOV

Helena, Mont., 1. maja. — Državna komisija za lov bo prosila legislaturo države Montana, da sprejme postavko, ki bo dovoljevala postreliti preveliko število jelenov. Jeleni so se v državi tako zelo pomnožili, da delajo po farmah veliko škodo.

GANDHI SE BO ZOPET
POSTIL

Bombaj, Indija, 1. maja. — Mahatma Gandhi je naznanil, da bo 8. maja nepreklicno pričel tritedenski post v protest proti življenjskim razmeram 60,000,000 ljudi zatiranega razreda.

Gandhi, ki je star 63 let in tehta manj kot 100 funtov, bo s tem vzvil življenje v svoje roke, kajti zdravniki izjavljajo, da pri svoji slabosti postane ne bo mogel prenesti. Oblasti ga skušajo odvrti od njegove namere, kajti za slučaj njegove smrti se boje velikih verskih izgrediv.

Gandhi se nahaja v Poona kaznilnici od januarja 1932, ker je pozival svoj narod k nepokoriščini do Anglije in je hotel Indijo odcepiti od angleškega cesarstva.

A DVERTISE
n "GLAS NARODA"

MADRID, Španska, 1. maja. — Po celi Španski je bil vstavljen ves trgovski promet. Zaprte so bile vse prodajalne in celo restavracije. Samo zdravnikom je bilo dovoljeno voziti se z avtomobilom.

JAPONCI SO
OBSTRELJEVALI
ŽELEZNICO

Japonski letalci so bombardirali kitaj. vzhodno železnico. — Japonski letalci so pobegnili, ko so prišli ruski letalci.

Peiping, Kitajska, 1. maja. — Japonski letalci so bombardirali glavno progo kitajske vzhodne železnice blizu Pogranicnaja na vzhodni rusko-mačukuo meji.

Japonci so vrgli več bomb, ki so napravile veliko škodo. Ko so se približali ruski aeroplani, ki patrolirajo mejo, so Japonci pobegnili.

Mesto Pogranicnaja se nahaja na vzhodni meji, kjer železnica prekorači mejo iz Mačukuo v sovjetsko ozemlje. Mačukuo oblači so na tem mestu vstavljali vlake s izgovorom, da preprečijo, da Rusi ne bi odvažali železniške vozove v Sibirijo.

Japonci so bombardirali železnico v soboto pod prevezo, da hočejo zabraniti Rusom, da ne bi odstranili barikad za vlake. Druga poročila pa pravijo, da na vsaki strani meje zbirajo Rusi in Japonci mnogo vojaštva.

Obenem pa so Japonci zopet pričeli umikati svoje čete od reke Lwan in Kitajci mislijo, da se umikajo vsled napetosti med Rusijo in Japonsko zaradi kitajske železnice.

Japonci so se pričeli umikati komaj 24 ur zatem, ko so zasedli nekatere kraje.

Kitajska poročila pravijo, da je japonsko armadno poveljstvo poslalo vse svoje vojaštvo na severno mejo Mačukuo države blizu sovjetske meje.

Moskva, Rusija, 1. maja. — Mačukuo država je naznanila sovjetski vladi, da ne smatra kitajske vzhodne železnice za rusko lastnino. Železnica, ki teče po severni Mandžuriji, je dolga 1078 milj in so jo zgradili Rusi z ruskim kapitalom. Železnico je po pogodbi upravljala ruska in mandžurska komisija.

Zaradi tega je prišlo med ruskim podpornateljem železnice Kuznetzov in mačukuo ravnateljem Li Sao-kengom do ostrih besed.

Li Sao-keng je rekel, da Rusija nima nikake pravice do železnice. Kuznetzov pa mu je odgovoril, da Rusiji nikdo ne more krati pravice do železnice in ha doče mačukuo vlada prelomiti pogodbo, ki je bila leta 1924 sklenjena med Rusijo in Kitajsko ter podpisana v Peipingu in Mukdemu.

Kuznetzov je odločno povedal mačukuo železniškemu uradniku, da je Rusija edina lastnica cele železnice.

Vladivostok, Sibirija, 1. maja. — Rusija ima danes ob mandžurski meji 350,000 do 400,000 vojakov, ki so dobro z vsem preskrbljeni in pripravljeni na boj.

Tej armadi poveljuje slovit ruski general Vasilij Blueher.

MELLONOV SIN DELA V
BANKI

Paul Mellon, sin bivšega državnega zakladničarja Andrewa W. Mellona, je bil včeraj sprejet v službo pri Bankers Trust Company v New Yorku.

"MINIMALNA PLAČA ABSOLUTNO
POTREBNA" PRAVI MISS PERKINS

WASHINGTON, D. C., 1. maja. — Danes so nastopili pred zborničnim odborom za delavske zadeve zastopniki sladkorne in premogovne industrije ter skušali dokazati, da bi se 30urni delovni teden, kot ga priporoča Blackova predloga, v nobenem oziru ne obnesel. Medtem je pa izjavil senator Robinson, voditelj demokratov v senatu, da se je posvetoval s predsednikom ter da sta prišla do ključka, da je najbolje, če pride tozadevna predloga na vrsto šele v prihodnjem zasedanju kongresa.

Predsednik upa, da bo mogoče uveljaviti neke vrste zakonodajo za skrajšanje delovnega časa. V Kapitolu so mnjenja, da bo treba še dolgih javnih zaslišanj, s čemer se pa vlada ne strinja, češ, da bi dolgotrajna debata glede predloga zavlekla odgoditev kongresa.

Delavska tajnica Frances Perkins pravi, da je uvedba minimalne plače bistveni del obnovitvenega programa.

Opozarjala je na stavko mladolletnih delavcev v Pennsylvaniji ter poudarjala, da razmere, ki so dovedle do stavke, niso omejene samo na Pennsylvanijo.

John B. Haggerty, predsednik unije knjigovozov, je za uvedbo trideseturnega delovnika, odločno pa nasprotuje minimalni plači za moške.

V tiskarski in knjigoveški industriji je trideset odstotkov delavcev nezaposlenih, dočim jih je 50 odstotkov le delno zaposlenih.

Chas. R. Crisp, bivši član kongresa, je izjavil, da bi skrajšanje delovnega časa uničilo sladkorno industrijo v deželi.

Isto je trdil premogovni baron E. H. Suenden o premogovni industriji.

V Philadelphiji so zastopniki železniških kurjačev izjavili, da se strinjajo s petdnevnim delovnim tednom, toda pod pogojem, da plače ne bodo skrčene.

TORNADO NA ZAPADU

Yazoo City, Miss., 1. maja. — Velikanski viharji so divjali po jugovzhodnem delu Arkansasa in zapadnem delu Missisipi. Ubili je bilo šest oseb, nad 50 pa ranjenih. Več sto ljudi je brez strehe, škoda se čeni nad \$500,000.

Največ škode je vihar napravil v Yazoo City, kjer sta bila ubita dva črnea, ena stara žena in en otrok. Vihar je porušil skoro 200 hiš.

V Lake Village, Ark., je vihar odnesel 200 čevljev daleč hišo očeta dr. Boyda. Ranjen je bil zdravnik, njegova žena in dva otroka. Več hiš je vihar odnesel v reko Yazoo.

Vihar je pričel divjati okoli polnoči.

JAJCE K VSAKEMU PIVU

Amsterdam, Holandska, 1. maja. — Na Holandskem so jajca tako poceni, da dajejo gostilničarji k vsakemu kozarcu piva po eno kuhano jajce. Nemčija je vpeljala visoko carino na holandska jajca, vsled česar jih ne morejo dovolj prodati, kokiši pa jih še vedno ležejo, ker jim nikdo ni naročil, naj manj nesejo.

REPUBLIKA
ŽALUJE ZA
PRESEDNIKOM

Truplo umorjenega predsednika leži v katedrali. Atentatorja je zadelo dvajset krogel.

Lima, Peru, 1. maja. — Nad deželo je proglašeno obsedno stanje, truplo umorjenega predsednika Sancheza Cerra pa leži na mrtvaškem odru v katedrali. Vlada je odredila tri dni trajajoče žalovanje.

Ko je bilo truplo preveženo v katedralo, je vladal po ulicah glavna mesta mir. In vsakem vogalu so stali policisti. Banke in trgovine so bile zaprte.

Kabinet je razglasil vojno stanje nad celo deželo ter je takoj sklical kongres k zasedanju. Kongres je izvolil generala Oscarja Benavides za Cerrovega naslednika. General Benavides se je pred kratkim vrnil iz Londona, kjer je bil poslanik, da vodi nenapovedano vojno z državo Colombia zaradi Leticia pokrajine.

Napad na predsednika Cerro je bil izvršen tako naglo, da vse varnostne odredbe niso nič zalegle. Tudi vojak, ki so stali ob vsaki strani avtomobila, niso mogli preprečiti streljanja. Šofer je takoj, ko je zaslišal prve strele, naglo pognal avtomobil in je odpeljal ranjenega predsednika v bolnišnico.

V bolnišnici so zdravniki dognali, da je bil predsednik ustreljen v srec, ali pa blizu srea. Predsednik je umrl kmalu nato, ko je bil položen na operacijsko mizo.

Predsednik Cerro je mahal z rokami in je odzdravljaval množice, ko je šel proti svojemu avtomobilu. Naenkrat pa stopi preden de Mendoza in prične nanj streljati.

Predsednikovi pribočniki in vojak, ki so pričeli na napadalca streljati in so ga ubili.

ŽEJNI ČIKAŽANI

Chicago, Ill., 1. maja. — V zadnjih 24 dneh so Čikažani popili 48,000 sodčkov piva in nad dva milijona zabojev piva v steklenicah.

Ako se vzame, da stane pint piva petnajst centov, so potrošili za penečo se pijačo nad deset milijonov dolarjev.

USTRELIL ZAPELJVCA.
ŽENO IN SEBE

Irvine, Ky., 1. maja. Petdesetletni farmer Johnson je ustrelil svojo 45letno ženo ter njenega 65 let starega ljubimeca W. B. Wittta. Nato je pognal samemu sebi kroglo v glavo.

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President
L. Penedik, Treasurer

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
115 W. 12th Street,
Borough of Manhattan,
New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

For one year in advance	\$7.00
For six months in advance	\$3.50
For three months in advance	\$1.50
For one month in advance	\$0.50
Subscription Yearly \$6.00	

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" is a daily newspaper published in New York City, N. Y., and is published for the people of the United States and Canada. It is published by the Slovenic Publishing Company, a corporation organized under the laws of the State of New York.

"GLAS NARODA", 216 W. 16th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

MUSSOLINIJEV NAČRT

Že deset let naznanja duce, da bo fašizem zavojeval ves svet, v katerem bo imela prvenstvo Italija, ki bo svoje ideje vtisnila vsemu človeštvu. Italija bo prevzela vodstvo v srednji Evropi, bo vlekla za seboj Nemčijo, ki se bo usmerila v fašističnem smislu (to se je res že izpolnilo) in bo postavila svojo nogo na Balkan, da si zavojuje nova tržišča in bogate gospodarske možnosti.

Na vsak način mora Italija dobiti Dalmacijo, o kateri že vsak solar v Italiji trdno veruje, da bo nad njo vsaj leta 1933, zaplapolala italijanska zastava.

Toda Italija si je zamislila svoj protektorat tudi nad Bosno in Hercegovino. Kar se tiče Bolgarije, bi kot zaveznik Italije dobila vso Makedonijo, tako da bi mejila neposredno na Albanijo.

Nemčiji je Mussolini namenil vse poljsko Pomorje, zato pa ji je odločno zaprl pot do južnih Tirol po avstroradarski državi, ki naj bi prišla pod krono Otona Habsburškega, ki bi zavlada tudi nad slovenskim in hrvaškim deželami, pa nad onim teritorijem, v katerem so danes madjarske manjšine pod Jugoslavijo in Romunijo.

Českoslovaška je milostno ostala neokrnjena, Jugoslavija je pa reducirana na Srbijo, kakor je izgledala pred vojno.

Ko je MacDonald vprašal Mussolinija, kako bi neki mogla realizirati takšna temeljita izprememba evropske zemljepisne karte brez vojne, je Mussolini opozoril na to, da "Jugoslavija razpada" in da se mora računati na globoke pretresljaje v Evropi, ki bodo ogrožali mir, ako se velesile predhodno ne sporazumejo, kako bi sporazumno uredili Evropo, preden bi jih presenetil izr dui dogodki.

Francoški odgovor je razbilil vse te načrte v prazen nič.

Kakor so v Parizu točno informirani, se je v Italiji zaradi tega pojavilo globoko razočaranje nad politiko duceja, tembolj, ker italijanska javnost vidi, kako so se taki in podobni politični načrti fašističnega režima vsakokrat v teku desetih let zrušili, kakor hitro jih je Mussolini skušal prenesti iz svoje sobe v palači Venezia v atmosfero realnosti.

Tudi v fašističnih krogih samih se je pojavila nejevolja nad politiko duceja, ki dela velike obljube, katere pa se nikoli niso mogle izpolniti.

Danes sodijo Italijani, v kolikor se morejo sploh odkrito izjaviti v intimnejših krogih, da je bil Mussolinijev načrt vprav fantastičen.

Kako je mogel Mussolini svoj načrt zidati na Nemčiji, ki je pod Hitlerjem sicer fašistična, ki pa absolutno ni pripravljena slepo pokorjevati se Mussolinijevemu vodstvu in ki je danes vse kaj drugega, kakor pripravljena, ta se odpove svojim aspiracijam na južne Tirole, na zvezo Hamburg—Trst in na aneksijo Avstrije.

Popolnoma nedržavniško je tudi bilo, pravijo treznejši Italijani tudi, da je Mussolini računal z razpadom Jugoslavije in s tem, da bo Českoslovaška Jugoslavijo zapustila, medtem ko vidimo ravno nasprotno, da se je Mala antanta le še ojačila.

Pa tudi računi duceja z vpostavitvijo habsburške monarhije so jako nemodri, na kar je opozoril Mussolinija že Herriot v "Ere Nouvelle", ki mu je svetoval, naj rajši najde sporazum s Francijo in Malo antanto, kar bo gospodarskim in političnim interesom Italije neprimerno več koristilo kakor otročje igranje z nacionalistično Nemčijo in vpostavitvijo Habsburžanov, ki so bili vekovni sovražniki Italije.

ADVERTISE in "GLASNARODA"

ODŠKODNINE INOZEMSKIM SORODNIKOM ZA NEZGODE PRI DELU

Ako se inozemski delavec ponesreči v delu in njegova vdova, otroci ali stariši stanejo v inozemstvu, imajo ti pravico do odškodnine!

Odškodninski zakoni (kompensation laws) so različni v posameznih državah (Arkansas, Florida, Mississippi in South Carolina sploh nimajo nikakega kompenzacijskega zakona). Radi tega splošnega odgovora na to vprašanje ni. V glavnem se lahko reče, da večina držav priznava pravice v inozemstvu bivajočih družin inozemskih družin, ki so umrli v tej deželi v delu ali pri delu. Le tri države in dva teritorija jim ne priznajo pravice do odškodnine. V nekaterih državah pa odškodnina, ki naj se plača sorodnikom v inozemstvu, je znatno manjša ali se omejuje le na najbližje sorodnike. Prijatelji delavca, ki se je ponesrečil pri delu, storiijo najboljše, ako takoj prijavijo smrt konzulatu pokojnikove države. Skoraj vsi konzuli so pooblašeni zastopati tirjatve za odškodnino v korist družinam, ki stanujejo v inozemstvu.

Delavski odškodninski zakoni v Združenih državah ne napravlja- ju nikake razlike med ameriškim državljanom in inozemcem, v kolikor se to tiče delavca samega. V slučaju poskodb ima ta iste pravice in isto odškodnino kakor ameriški državljan. Ravnotako, ako gre za smrtno nezgodo, ni nikake razlike v pravicah družine ameriškega državljana ali delavca, ki je še vedno inozemec, toda le ako ti sorodniki bivajo v Združenih državah. Ali, ako družina stanuje v inozemstvu, je stvar dostikrat povsem drugačna.

V sedmici držav je vseeno, da li sorodniki ponesrečenega delavca stanujejo tukaj ali v starem kraju: pravica je ista. Te države so Connecticut, Illinois, Minnesota, Ohio, Tennessee, Texas in Wisconsin. V deveterici drugih držav kompenzacijski zakon sicer ne omenja nič določenega glede pravice v inozemstvu bivajočih družin, ali zakon se je tolažil tako, da se priznava enake pravice družin v starem kraju — te države so: Indiana, Massachusetts, North Dakota in Rhode Island. Na tak način vsaj le v 16 državah uživajo odvisni sorodniki v starem kraju isto zaščito v slučaju smrtne nezgode kot tukaj bivajoči sorodniki.

V drugih državah imajo zakoni razne omejitve na škodo sorodnikov, ki stanujejo v inozemstvu. Kompenzacijski zakoni držav Alabama, New Mexico in South Dakota, kakor tudi teritorijev Hawaii in Filipinskih Otokov sploh odrekajo družinam v starem kraju ponesrečenega inozemskega delavca vsako pravico do kompenzacije. Isto velja tudi glede države Montana — razun v slučaju mednarodne pogodbe, v katerem slučju naj dobivajo 40 odstot normalne odškodnine. V državi California se sorodnikom v inozemstvu ne priznava domneva odvisnosti, kot nekaterim tukaj nastanjenim sorodnikom, marveč morajo sorodniki v starem kraju dokazati, da je pokojni delavec redno prispeval k njihovu vzdrževanju.

V 19 državah se družinam v starem kraju več ali manj zniža odškodninski znesek, ki se drugače plačeval tu nastanjenim družinam, in v šestih državah se dovoljuje enkratno skupno plačilo (lump sum) mesto znižanih tedenskih plačil. Trinaest držav omejuje odškodnino le na nekatere označene sorodnike, v nekaterih državah je ta omejitev spojena z znižano odškodnino, v nekaterih pa ne. Tako na primer, po zakonih držav Arizona in Nevada imajo sorodniki v starem kraju pravico le do 60 odstotkov normalne odškodnine, v državah Georgia in Utah le do polovice (ali nikoli več kot do \$1000), v Kansasu odškodninska svota ne sme presegati \$750, in v državi Colorado velja za te sorodnike le četrtina normalne odškodnine. V državah Delaware in Kentucky imajo le vdova in otroci, bivajoči v starem kraju, pravico do odškodnine, in sicer le do potovice normalne odškodnine. Zakoni držav New York, Maryland in North Carolina priznavaajo odškodnino le

Dopisi.

Detroit, Mich.
Prosimo urednika za majhen prostor v listu "Glas Naroda".
O delavskih razmerah pisati se mi toži, ker so nam še preveč znan. Kljub tej veliki mizeriji in ogromni brezposelnosti priredi pevski dramatični zbor "Slavee" koncert 14. maja v Slovenskem Delavskem Domu, 437 Livernois. Vabljeni ste vsi rojaki v Detroitu in okolici k bogatemu programu, kateri je zanimiv za vsakega, ki ljubi slovensko pesem.
Zatorej vsi na skupno sodelovanje v nedeljo 14. maja ob 3. uri popoldne. Za dobro postrežbo jamči odbor.
J. Bahor.

Chicago, Ill.
Prišla je pomlad, toda njen začetek je bil snežen. Dne 25. in 26. aprila je tako snežilo, da je bilo bolj podobno Božiču kot pa zelnemu Jurju. Vse je čudno: čudni časi, čudni ljudje in čudno vreme.
Naš klub Jugoslovanska žena št. 2 priredi dne 7. maja v South Chicagu igro "Božja dekla". Začetek igre ob štiri popoldne v cerkveni dvorani sv. Jurja. Po igri b. ples. Ta prireditelj se vrši na prošnjo ondotnega kluba Jugoslovanska žena št. 6 za pomoč revnim družinam.
Igra se je vršila v Chicagu dne 2. aprila ob obilni udeležbi občinstva.
Na veselo svidenje dne 7. maja v South Chicagu.
Pozdrav vsem čitateljem!
Frances Lukanich,
članica kluba Jugoslovanska žena št. 2.

ŽIVALSKI GLAS V GRAMOFONU
Prof. dr. Bastian Schmid je hotel doznati, da li spoznajo živali glasove drugih živali in svoje lastne glasove. V ta namen je posnel najrazličnejše živalske glasove na fonograf in jih predvajal raznim živalim.
Tako je predvajal tožee mjavkanje neke nračke foksterieru, ki mack ni mogel trpeti. Pes se je razburil, kakor je imel navado, če je zagledal pred seboj mačko. Isto plosčo je raziskovalec predvajal drugi mački, in ta je nekaj časa poslušala, potem pa je začela mjavkati na isti način v aparatu.
Neki petelin imajo, kakor znano, navado, da pričnejo živalno kikirikati, če zaslišijo znano kokodakanje kure, ki je znesla jajce. Bastian je takšnemu petelinu predvajal plosčo s kokodakanjem kokoši. Že po prvih glasovih se je oglašil tudi petelin na svoj način.
Živali, vsaj višje, tedaj poznajo "govorico" drugih živali. Schmid pa je hotel zvedeti tudi to, kako vplivajo nanje njih lastni glasovi. Posnel je n. pr. lajanje psa in ga

Peter Zgaga

Časopisje poroča o postarni devici, ki je stala pred sodnikom. — Sodnik je bil strog in odločen gospod.
— Koliko ste stari? — jo je vprašal.
Gospodična je zardela, povedala pogled in ni hotela takoj odgovoriti.
— Le hitro povejte, le hitro povejte, — jo je silil sodnik. — Z vsako sekundo boste več.
*
Mussolini je začel pretiti Jugoslaviji, da bo zasedel še nadaljna zemlje, ako ne bodo prenehali ščuvati proti Italiji.
Če kdo ve, vedo italijanski vojaki, kaj se pravi imeti z Jugoslovani posla. Na Jugoslovana si ne bodo nikdar več upali, — že vsaj v belih srajčah ne.
Tiste srajce, ki so jim ostale iz za vojne, so črno prebarvali, kajti oprati jih ni bilo mogoče.
*
Moderna doba. Drugačno življenje, drugačne navade. Kako zabavno je bilo včasih na plesih, ko so se vrteli pari ob zvokih harmonike ter plesali polke in valčke. In na odličnejših plesih je prevladovala četvorka ali češka "beseda".
Sedaj vsega tega ni več. Mladina je začela plesati moderne plesse, — tango, fokstrot, čarlston, blakhotom.
In kakšni so ti plesi? To in ples, to je norenje, to je divjanje.
Jaz blakhotoma se nisem videl plesati. Toda predstavljam si ga lahko. Plesalec se tako obnaša, kot da bi na levo roko in desno nogo ozebel ter si levo nogo ter desno roko oparil.
*
To se je zgodilo v času, ko je bil prebiječi, ko je bilo res težko dobiti pijačo v Ameriki. Srečen tisti, ki je dobil kako kapljico.
Živela sta mož in žena, ki se nista branila dobrega požirka. Pa kaj, ko ni bilo mogoče dobiti prve dni ničesar, magari da bi bil človek z zlatom plačal.
Nekega dne se je pa mož po srečilo dobiti pol galon dobrega vina.
Žena je delala v tovarni, on je pa sedel k mizi ter pričel piti in je pil, da je bila posoda prazna.
Ko je poodel zadnjo kapljico po grlu, so se odprla vrata, in žena je stopila čez prag.
Tako je uganila, kaj se je zgodilo. Jezno je udarila z nogo ob tla ter mu prišla pridigovati: — Tako, tako! Lepa reč! Sam si vse požrl. Ali nisi name nič pomislil?
— O, motiš se, — ji je odvrnil. — Nepristano sem mislil nate. Nepristano sem mislil nate in prosil Boga: — Bog daj, da bi ne prišla, dokler je še kaj v steklenici.
*
Z mesecem majem je tudi v New Yorku nastalo lepo vreme.
Pomladna sapa je začela pihljati, in ponekod že leze iz zemlje mlada solata. Radič si bomo kmalu privoščili, za solato bo pa še treba kake tri tedne počakati.
Ljudje so se bili precej zaleteli v takozvano dobro pivo, ki je danes v New Yorku skoro v vsakem štoru naprodaj. Lepe barve je, gosto se peni in ima skoro vse lastnosti dobrega piva. Edinole eno napako ima: preveč arohatno je.
Prohibicija je bila težka preizkušnja za ameriški narod.
Nekaj je pa treba pibiti. Prebivalci so se dosti prej naučili uživati sedemdeset odstotno žganje kot se bodo pa privadili tridstotnemu pivu.
Toda sila kola tomi! Dva ali tri mesece se bo treba s pivom pokoriti, pa naj je tako ali tako.
Po treh mesecih bo pa že zgodnje californijsko grozdje naprodaj.
— Tistega hipa duša mi čaka... — pravi naš pesnik Zupančič.
*
Pred kratkim je rekel italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini, da upa doživeti sto let.
Danes je star Mussolini petdeset let.
Vsak Slovence mu iz dna srea privoščiti visoko starost — magari še petdeset let.
Zelo je pa dvomljivo, če se bo mogel v petdesetih letih spokoriti za krivice, ki jih je v zadnjih desetih letih zagrešil nad Slovenci in Hrvati na Krasu in v Primorju.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

MANICA KOMANOVA:

KURENT

Takole koncem oktobra je bilo, in že se je oglašala burja tako brez obzira, da nas je pošteno pretresal mraz, ko smo čepeli tam za drvarnico, obrezovali repo in jo metali skozi okno, ki je stalo tik zemlje, od tam pa se je trkljala po napeljavni deski v globoko klet.

"Miha, hiti in nikar samo na zijaj okrog!" je priganjala pastirja dekla Meta.

"I, ko me pa tako zebe."

"Če boš postopal, te bo še bolj. Čim bolj boš hitel, tem preje boš na gorkem. Zdaj moramo biti še posebno pridni: Vsi sveti so pred durni, repe imamo pa še veliko na njivi. Lahko zapade sneg, potem bo še le mraz."

"Kdor po Vseh svetih repo obreže, ta si prste obližuje," modruje teta Špela.

"Obližuje jih ne, ker so preveč prstni, ampak pija vanje," odgovarja hlapec Gašper.

Zdaj se začne dolgi pod klanec votel, zategnjen vrisk, spremljan od otročjega smeha.

"Kurent gre, Kurent!" reče pastir.

"Blagor noreem," pristavi Gašper.

Med tem je bil Kurent že na vrhu in zavil okrog sosedove hiše naravnost proti nam, obkrožen od kopice otrok, ki so kričali vanj kakor srake.

Smehno je bilo videti tega, nekaj nad trideset let starega čudaka. Klobuk mu je bil krog in krog obdan s petelinjim in kurjim perjem, izza pasa in iz vseh žepov pa so mu štrlele raznobojne, poljske cvetlice.

Ko je prišel do nas, je vzel iz vseh žepov pa so mu štrlele raznobojne, poljske cvetlice.

Ko je prišel do nas, je vzel iz žepa male ogrlice.

"Kurent, poidi nam pomagat!" je zaklical pastir.

"Ne grem!" je odgovoril kratko.

"In no, Kurent, pa bi počel nekoliko k nam," ga je nagovarjal Gašper.

"Se nič ne menim z vami!"

Nesel k ogrlici k ustom in zaigral veselo poskočnico ter odšel dalje po vasi, otroci pa kajpada vsi za njim.

"Kako mu je dobro," vzdihne pastir.

"Saj pravim, blagor noreem," ponavlja Gašper.

Tam na vasi se je iznova začel glasen juhu-hu-hu...

Kurent — to hne so mu dali predni vaščani, njegovo krstno ime mu je bilo Jernej — ni bil vedno tako revšč, kakor si ga predstavljate iz opisane prizora. Bil je najstarejši sin vsakega mlinarja, močan in nekdanj zelo pameten in priden fant. Ker je bil čednega obraza, so dekleta kaj rada takole na skrivaj poskili za njim, toda Jernej se je kaj malo brigal zanje. Le z eno stvar se bila dobra in ta je bila Merkuševa Katra, edina hči, ki je davno umrlega polzemljaka Merkušja, ki je zapustil vso svojo imovino Katri, ki je bila tedaj še malo dekletce. Zveza med Katro in Jernejem je bila tudi očetu Mlinarju zelo po godu, in vaška povtka, ki se ni zmotila nikoli, je trdila z vso gotovostjo, da ne bo dolgo, ko Mlinarjev Jernej zagospodari na Merkuševini.

NAJBOLJŠI SLOVENSKI ROMAN

"GRUNT"

(Spisal Janko Kač)

kar jih je izšlo po svetovni vojni, ima v zalogi

KNJIGARNA "GLASNARODA"

Cena

\$1.50

Žalibog, zavrtilo se je drugače. Tisti čas je začel zahajati v Merkušev hišo neki, do tedaj popolnoma tuj človek. Po obleki in vedenju soditi je bil najbrž iz bližnjega mesta. Postave je bil vitke in obraz mu je krasila svetlo rujava, na kratko pristrižena brada.

Sosedje so začeli vleči Katro skozi zobe in se čudili Jerneju, da se ne gane nad "Šlibarjem," tako so ga namreč imenovali, ker mu niso vedeli pravega imena.

"Za Katro mu ni posestvo, to mu diši. Ampak z dolgo snukno in s kravato pod vratom ne bo oral in s svojimi mehikimi rokami ne bo kidal gnoja. Če bo res vzel Katro, bo posestvo takoj prodal, sam pa popihal kdove kam. Morda je že oženjen. No, Katra bo doživela še čudne čase. Prav ji je!"

Tako so besedovali sosedje in se ludovali nad Katro in Šlibarja.

Neko jutro je počila o vasi prestreljiva novica. Stari Boltež in njegov sin, ki sta se peljala zjutraj z godaj na semenj, sta našla ob poti, ki drži od Merkušja tja čez travnike, Mlinarjevega Jerneja, pobitega skoro do smrti. Takoj sta obrnila konja, naložila Jerneja vsega krvavega na voz in ga še nezvestnega pripeljala domov k Mlinarju.

Tedaj so zagnali ogorčeni sosedje velikanski hrup:

"Šlibar ga je, prav Šlibar in nihče drugi!"

Začele so se obirne preiskave. Šlibarja so aretirali. Morda res ni bil kriv, ali pa se je znal izvrstno zagovarjati, natančnih dokazov pa tudi ni bilo, in tako so ga kmalu spe izpustili, v veliko nevoljo vseh članov. Kljub temu pa Šlibar ni imel sreče. Še tisto leto je baje neko toč začel v Savo in utonil.

Jernej je ležal in se zdravil dva dolga meseca. Zdravnik je izjavil, da sta mu bila zadana po glavi dva teška udarca z železnim drogom, vsled česar so se mu pretresli možgani. Kreпка in močna narava je slednjič zmagala. Jernej je ozdravel, toda samo telesno. V slednjih udarcev se mu je omarčel um in nekdanj tako pameten in vesel fant je postal — blazen.

Sicer se je zdelo, da se mu vračajo jasni trenotki v dušo in tedaj je postal ožogen in molčeč ter se vedno lotil kakakega dela. Pa to ni trajalo nikoli dolgo. Stara bolezen se je kmalu oglašila in nesrečni Jernej je zbežal po vasi, vriskal in igral na orglice, v veliko veselje otrokom, ki so ga ob takih prilikah vsega ovcenili z rožami in drugo ropotijo.

Katra je bila zdaj brez ženina; prvi je zblaznel, drugi je utonil. Sicer ji pa odslej menda ni bilo kdove kako do mojitve, kajti njeno imetje je pozneje privedlo še marsikaterega snubača v hišo, toda odrekla je vsakemu. Najela je hlapca in dekle ter sama s pomočjo svoje že precej stare matere gospodarila naprej. Med dekleta, je začla redko in tudi vesela ni bila več tako kakor prejnjše čase.

Drugi dan po tem dogodku smo se še vsi pridno ukvarjali z obrezovanjem, a tretjega dne so me pustili samo pri tem delu. Hlapec, dekla in pastir so ta dan kopali na njivi veliko jamnico, da zasujejo vanjo ono repo, ki naj ostane čez zimo shranjena na njivi.

Ravno sem natihome računal, v kolikem času bom z delom gotova, ko primah k meni Kurent. Tisti dan ni bil nič našemarjen in to je bilo znamenje, da se mu je za nekaj časa zopet povrnil razum.

Obstal je pred menoj in ogledoval precejšen kup še neobrezane repe.

"Danes si pa kar sama, danes!"

"Da, Jernej, kar samo so me pustili te grdobe."

"Presneto je še velik kup. Ko bi mi dala nož, bi ti pomagal nekoliko."

"Takoj ti ga prinesem, Jernej. Ali hočeš morda kos kruha?"

"Pa ga prinesi!"

"In en kozarec, mošta, kajne?"

"Le prinesi, no!"

Pohitela sem v hišo in se kmalu

vrnila z nožem, kruhom in moštom. Kurent je hlastno segel po kruhu in ga hitro spravljal, enako je napravil z moštom. Nato je vzel nož, počenil k kupu ter se urno lotil dela. Skušala sem ga napeljaviti v pogovor:

"Če te le ne bo zeblo, Jernej."

Za hip je prejenjal z delom in se otožno ozrl vame:

"Ti, zakaj mi pa praviš Jernej?"

"I, zato, ker ti je tako ime. Kako pa ti naj rečem?"

"Drugi mi pravijo Kurent."

"Ker so hudobni. Pameten človek ne bo nikogar obkladal z žaljivimi priimki."

Skomiznil je z rameni ter se zopet lotil dela.

"Veš, zato mi tako pravijo, ker je udaril drugič, na kar sem izgubil zavest. Le čudno se mi zd, zakaj me ni pobil do smrti. Moral ga je kdo pregnati, ali je pa mislil, da sem še mrtve."

"Torej te je res on, Čuj, Jernej, zakaj ga nisi naznanil sodišču?"

"Beži, beži, kdo bo pa verjel me, norec. Pa tudi radi Katre ni sem hotel tega vleči na dan. Goto, vo bi imela tudi ona sličnosti in nepotrebna pota, ljudje bi pa iznova brnsili jezike nad njo."

"Ali si po boleznih še kaj hotel k Merkušu?"

"Nikoli več! Po kaj bi šel? Če bi me tudi Katra še rada imela, ne bi se z njo poročil. Ona rabi moža, ki bi je bil v pomoč, ne pa v nadlego. Prej že, prej. Po boleznih pa ni bilo več misliti, da bi bil jaz kje za gospodarja. Šlibar, ta pošast, me je pripravila ob pamet in ob vse."

Tu je Kurent nekoliko prejenjal in nanovo globoko vzdihnil:

"Katro sem imel takole na skrbi, kaj še vedno toliko rad, da sem ji želel dobrega moža. Še celo smilila se mi je včasih, ker sem slutil, da jo peče vest."

"Le govori, Jernej! Če želiš, da to, kar mi zaupaš, ohranim zase, potem hočem molčati kot bi mi zaprl usta s trojnim ključavnicom."

"Dobro, povem, ampak dekle..."

Zavzdignil je prst ter mi grozeče zažugal.

"Brez skrbi, Jernej! Kar mi poveš, pojde z menoj v grob."

Ogledal se je pazno na vse strani, primaknil se bliže k meni ter začel, ne da bi prejenjal z delom, s pritajenim glasom:

"Veš, to je bilo v onem času ko sem bil jaz še tak, ko ste drugi ljudje. Bil sem zdrav, vesel, čvrst in pogumen, da bi se šel metat s samim medvedom, če bi bilo treba. Včeraj sem našel tja gori k Merkušu — kaj bi tajil, hodil sem radi Katre. Rad sem jo imel, zelo radi in tudi ona mene, vsaj zdelo se mi je tako. Ni manjkalo mnogo, da bi začela pripravljati ženitnino, da se ni tedaj priključil v vse tisti Šlibar, naj ga vzame vrag! Še danes se mi krejijo pesti, če se spomnim nanj in —"

"Jernej," sem mu segla v besedo, "i kdo vendar je bil in odkod je prišel tisti človek?"

"Kdo je bil? Postopač in zaničnež. Disalo mu je Katrino premoženje, drugega nič. Enkrat se je izdajal za bogatega kupeca, drugič za agenta in tretjič zopet za kaj drugega. V resnici je bil pa čisto navaden slepar."

"Ampak Jernej, ti morda veš, kako zlomka, da se je Katra seznanila z njim?"

"Kako neki! Postopač kakor je bil, se je nekoč iz dolgega časa inmgrede obesil na voz mesarja, da ima Katra lepo premoženje, in od tedaj je volal okrog Merkušja kakor stekel pes. Jaz sem sicer parkrat prav resno vprašal Katro, kaj to pomeni, toda ona mi je rekla, da tudi njej niso ljubili Šlibarjevi obiski, a dokler se on dostojno vede in je ne nadleguje z nikakoli žentnem ponudbo, dotlej mu še ne more kar naravnost pokazati vrat. No, jaz sem potrpeč, čeravno mi je to bilo kaj malo všeč. Kmalu potem pa mi je začel namigavati ta in oni, če sem res čisto slep in če hom dolgo igral vlogo kučka. Tedaj me je zagrabil jeza. Stopil sem pred Katro in jej rekel odločno:

"Katra, eden mora izostati! Še daj govori, ali Šlibar ali jaz!"

Katra je glasno zahtevala:

"Jernej, kaj vendar misliš? Ne pusti me! Naj se zgodi po tvoji želji."

lji. Pri prvi priliki mu zabičva, naj ne prestopi več našega praga!"

Jaz sem se pomiril Katra je dano obljubo izpolnila, kajti kmalu potem ni bilo Šlibarja več videti v naši vasi.

Ampak ta sleparski prekanjenec je hitro zavohal, kdo mu je zastavil pot in prekrizal njegove umazane namere. Vsed tega je kmalu strašno jezo do mene. Pa bi jaz prav nič ne rekel, ko bi bil ta zaničnež stopil pred me in mi rekel v obraz:

"Jaz in ti ljubiva eno dekle, ena pa ne bo vzela obeh. Udariva se zanj!"

Ni bi ne rekel, pravim. Ampak pograbil bi ga kot mlado mačko in mu tako prerahljaj njegove grešne kosti, da bi ga za vedno minile skomine laziti okrog Merkuševine.

Toda ta strahopetna kukavica ni imela poguma do odkritega boja, puč pa se me je hotel iznebiti na upravljalovski način. Ko sem šel nekega večera veselo živžaje od Merkušja domov, je skočil izza neke veve za menoj, hotel me na mestu ubiti. Ko me je z neko železno stvarjo z vso močjo udaril zadaj po glavi, sem padel in dobro se še spomnjam, ko sem želežec na tleh v del in spoznal tega vraga. Nato me je udaril drugič, na kar sem izgubil zavest. Le čudno se mi zd, zakaj me ni pobil do smrti. Moral ga je kdo pregnati, ali je pa mislil, da sem še mrtve."

"Torej te je res on, Čuj, Jernej, zakaj ga nisi naznanil sodišču?"

"Beži, beži, kdo bo pa verjel me, norec. Pa tudi radi Katre ni sem hotel tega vleči na dan. Goto, vo bi imela tudi ona sličnosti in nepotrebna pota, ljudje bi pa iznova brnsili jezike nad njo."

"Ali si po boleznih še kaj hotel k Merkušu?"

"Nikoli več! Po kaj bi šel? Če bi me tudi Katra še rada imela, ne bi se z njo poročil. Ona rabi moža, ki bi je bil v pomoč, ne pa v nadlego. Prej že, prej. Po boleznih pa ni bilo več misliti, da bi bil jaz kje za gospodarja. Šlibar, ta pošast, me je pripravila ob pamet in ob vse."

Tu je Kurent nekoliko prejenjal in nanovo globoko vzdihnil:

"Katro sem imel takole na skrbi, kaj še vedno toliko rad, da sem ji želel dobrega moža. Še celo smilila se mi je včasih, ker sem slutil, da jo peče vest."

"Le govori, Jernej! Če želiš, da to, kar mi zaupaš, ohranim zase, potem hočem molčati kot bi mi zaprl usta s trojnim ključavnicom."

"Dobro, povem, ampak dekle..."

Zavzdignil je prst ter mi grozeče zažugal.

"Brez skrbi, Jernej! Kar mi poveš, pojde z menoj v grob."

Ogledal se je pazno na vse strani, primaknil se bliže k meni ter začel, ne da bi prejenjal z delom, s pritajenim glasom:

"Veš, to je bilo v onem času ko sem bil jaz še tak, ko ste drugi ljudje. Bil sem zdrav, vesel, čvrst in pogumen, da bi se šel metat s samim medvedom, če bi bilo treba. Včeraj sem našel tja gori k Merkušu — kaj bi tajil, hodil sem radi Katre. Rad sem jo imel, zelo radi in tudi ona mene, vsaj zdelo se mi je tako. Ni manjkalo mnogo, da bi začela pripravljati ženitnino, da se ni tedaj priključil v vse tisti Šlibar, naj ga vzame vrag! Še danes se mi krejijo pesti, če se spomnim nanj in —"

"Jernej," sem mu segla v besedo, "i kdo vendar je bil in odkod je prišel tisti človek?"

"Kdo je bil? Postopač in zaničnež. Disalo mu je Katrino premoženje, drugega nič. Enkrat se je izdajal za bogatega kupeca, drugič za agenta in tretjič zopet za kaj drugega. V resnici je bil pa čisto navaden slepar."

"Ampak Jernej, ti morda veš, kako zlomka, da se je Katra seznanila z njim?"

"Kako neki! Postopač kakor je bil, se je nekoč iz dolgega časa inmgrede obesil na voz mesarja, da ima Katra lepo premoženje, in od tedaj je volal okrog Merkušja kakor stekel pes. Jaz sem sicer parkrat prav resno vprašal Katro, kaj to pomeni, toda ona mi je rekla, da tudi njej niso ljubili Šlibarjevi obiski, a dokler se on dostojno vede in je ne nadleguje z nikakoli žentnem ponudbo, dotlej mu še ne more kar naravnost pokazati vrat. No, jaz sem potrpeč, čeravno mi je to bilo kaj malo všeč. Kmalu potem pa mi je začel namigavati ta in oni, če sem res čisto slep in če hom dolgo igral vlogo kučka. Tedaj me je zagrabil jeza. Stopil sem pred Katro in jej rekel odločno:

"Katra, eden mora izostati! Še daj govori, ali Šlibar ali jaz!"

Katra je glasno zahtevala:

"Jernej, kaj vendar misliš? Ne pusti me! Naj se zgodi po tvoji želji."

PRIMORSKE NOVICE

Pred dvema mesecema so listi poročali o strahotnem nasilju, ki so ga izvršili karabinerji v Ilirski Bistrici nad Slavo Batistovo. Neki karabiner, ki je dekle zalezoval in ga hotel pri neki priliki celo zlostaviti, a se ga je še pravčasno ubranilo iz zbežalo, je Batistovo prijavil karabinerskemu maršalu, češ, da je govorila proti Italiji in psovala javne organe. Neslednjega dne so jo aretirali. Bila je dva tedna v preiskovalnem zaporu, kjer so jo karabinerji zlostavljali in mučili, tako da je obolela in docela omagala. Povrh vsega zla, ki mu je bila brez sleherne krivde izpostavljena v bistriških zaporih, so jo na zadnje prijavi sodišču na Reki, ki jo je pred kratkim obsodilo pogojno na dve leti zapora in tri leta policijskega nadzorstva.

Med ljudstvom je izzvalo to zverinsko postopanje podivjanih "organov javne varnosti" strašno ogorčenje, ki je tako zelo naraslo, da se je zamajal celo stoletki policijskega komisarja, ki je naposled iz previdnosti prijavil karabinerskega maršala, ki je vodil preiskavo proti nesrečnemu dekletu, vojno mu sodišču. Baje je bil de gradiran in obsojen na štiri leta zapora. Če si pa fašistična oblast domišljuje, da je s tem zadostila ljudskemu pravu, se silno moti. Mar je bilo dekle obsodbe vredno zaradi tega, ker se ni vdalo laške mu usmrcen v jedko besedo ugnalo njegov ograbni pohlep. Če je to fašistična pravica, ki jo deli Ring našim ljudem v imenu svoje proste dvatisočletne civilizacije, naj se fašizem ne čudi trpkemu ljudskemu sovraštvu, ki spremlja že dobro desetletje sleherni njegovo kretnjo in poslednji njegov tiranski ukrep dosledno z nemim zaničevanjem in spontano politično pasivno rezistenco.

Pred kratkim so pokrajinske fašistične oblasti priključile kobariški občini več vasi, ki so imele doslej županstvo. H Kobariču so priključili kraje Sužid, Idersko, Sodno, Mlinsko, Ladro, Smast, Staro selo, Libušnje in Drežnico. Ko je bila združitev občin izvršena, so med drugim ugotovili, da je nova povečana kobariška občina zadolžena za poldrug milijon lir.

Sploh so se tudi na Kobariškem v zadnjih letih časi silno poslabšali. V Vrsnem so po vojni na račun civilne gradbene oblasti ljudem nanovo sezidali celo vrsto hiš in gospodarskih poslopij, ki jih je porušila vojna. Takrat so ljudem zagotovili, da bodo vse uredili tak, da jim ne bo težko poravnati stroške za te gradnje, kolikor so presegali pripadajočo jim vojno odškodnino. V zadnjih mesecih pa je prišla gradbena oblast nenadoma izterjati pri prizadetih šeststotih dolžne zneske.

Na boben je prišlo že več posestev na Kobariškem. Posebno tripijo gostilničarji, ker se zadnja leta oglašava vedno manj letoviščarjev, ki so prihajali včasih iz Gorice in celo iz daljnega Trsta vsako poletje v kobariške gore. Te dni bosta prodani na dražbi posesti gostilničarja Volariča, po domače Šumijeva, in trgovca Kanaleca, po domače Kupoca. Tudi v Poljubinu pri Tolminu bo na dražbi prodano

DRUGI DEL SLEDI

VODNIKOVE KNJIGE

za leto 1934

lahko že sedaj naročite. — Pošljite nam \$1.

in knjige Vam bodo poslane naravnost na dom.

Naročila sprejema:

"GLASNARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLASNARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

KADAR potrebujete kake notarske posle —

se zaupno obrnite na nas, in postreženi boste točno in pošteno, kakor ste bili prej pri Sakserju. — Dolgoletna skušnja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

posestvo lastnika znane gostilne "pri Kocijaniu".

Pretekli teden je bilo na sodišču v Ajdovščini posebno mnogo pravnih in kazenskih razprav. Slabi časi, ki jih fašistične oblasti v naših krajih še celo izrabljajo za svoje sistematično uničevanje slovenskega avtonomnega elementa v Julijski krajini, so v veliki meri povzročili, da so se pomnožili kriminalni primeri med ljudstvom, ki je dan za dnem vedno bolj demoralizirano v obupni borbi za kruh in zlo življenje. Vendar pričajo, da je naše ljudstvo že iz čisto notranjih nagibov še na izredno visoki moralni stopinji, ker so skoraj vsi kriminalni primeri le lažje-ga značaja. Tudi v tem pogledu fašistična asimilacija kljub vsem okoliščinam, ki so ujez v prid, še ni toliko napredovala, da bi med našimi ljudmi zrastle taki kriminalni tipi, kakršni se zbirajo v roparskih tolpah v Abrucih in v Kalabriji ter v zloglasni mafiji na Siciliji. Prepovedano kuhanje žganja, divji lov, tihotapstvo s sladkorjem, kavo, tobakom, mesom itd., so povprečno najhujši "zločini", ki dajo v zadnjem času opravka italijanskim sodnikom pri naših sodiščih v Julijski krajini. V času, ko ni dela ne zaslužka in ko naraščajo davki in dolгови, je razumljivo, če se najhujši zateka-jo k takemu zaslužku. Ali pa so procesi na pol političnega značaja, tako n. pr. zaradi skrivanja orožja, zaradi bega čez mejo, zaradi zanemarjanja predvojskih vaj in drugo.

Med drugimi so bili te dni obsodjeni 25letni Peter Krečič iz Šturja na 20 dni zapora, ker so našli pri njem krivice, kakršnega rabijo v vinogradih, a je prepovedan; 56letni Anton Skupek iz St. Vida nad Vipavo na 3 mesece in 20 dni zapora, ker je skrival puško; 20letni Piščane in 23letni Viktor Bavčar iz Ribemberka iz enakih razlogov na enomesečno ječo in po 1900 lir globe. 22letni Josip Bizjak iz Ribemberka pa je bil obsodjen na 18 mesecev ječe, ker se ni odzval pozivu k naboru.

V Osebi pri Šempasu se je zgodila huda motociklistična nesreča. 30letni trgovec Ciril Kutin se je vračal s svojim motornim kolesom

iz Ajdovščine v Gorico. V Oseki, kjer napravi cesta oster ovinek, sta se mu nepričakovano pripeljala nasproti z drugim motornim kolesom Marijan Pregelj iz Sv. Lucije pri Tolminu in 19letni Ciril Vodič iz Črniče na Vipavskem. Motorni kolesi sta na ovinku zadeli drugo ob drugo s tako silo, da sta se docela podlomili in razbili. Kutina, Vodič in Pregelj je suneč zagnal s koles čez cesto, da so obležali težko ranjeni in nezvestni. Na pomoč jim je priskočilo nekaj ljudi, ki so obvestili tudi gorisko reševalno postajo. Z reševalnimi avtomobili so jih prepeljali v gorisko bolnišnico.

Afera koperskega konzorcija za izsuševanju solarni, kakor vse kaže, tudi za fašistične oblasti pri koperski občinski upravi in fašistični politični organizaciji ni ostala brez posledice. Že nekaj mesecev je upravljal posle koperskega podeštata izredni prefekturni komisar odvetnik De Petris. Pravi, da je v mnogočem pripomogel, da se je razčistila o

DEŠČINA

ROMAN
IZ
ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

8

Njen prežeci pogled se ne odmakne z Evinega obraza in zadovoljno opazi, da se je Evin lice pobarvalo. V resnici ji za trenutek zastane srce, toda nato opazi Jolandin prežeci pogled in tedaj je sedela, da je, kot vedno, tudi sedaj lagala.

Ne da bi trenila s trepalnicami, ji zato odgovori:

— Ako ti je dr. Bernd kaj prijetnega povedal o tvoji lepoti, ni to nikak poklon, temveč samo resnica.

Jolanda malomarno zamahne z roko.

— Že vem, kaj hoče. Na vsak način bi se rad poročil s kako vnukinjo našega starega očeta. Saj vem, da se za take neveste taki gospodje zelo potegujejo. In medve sve vendar dekleti v sijajnih razmerah.

— Tega pač ne morem tajiti, Jo.

— Tako je! In ker si tudi proti njemu, kot proti vsakemu moškemu, podoba neusmiljenja, zato poskuša pri meni. Ničesar si ne domišljujem. Toda navzlic temu ga imam strahotno rada; je tak, kakor človeka si želim; veš, rada imam velike, ponosne moške z izrazitim, odločnim obrazom in silno osebnostjo. Na vsak način je zelo zanimiv in se bo tudi lepo prilegal k mojemu obrazu, kaj ne? Njegove sive oči, ki tako jasno gledajo iz zagorelega obraza, so v lepem nasprotju z mojimi črnimi očmi; sežem mu ravno do srea, tedaj sva si tudi po velikosti ravno eden za drugega. Nekaj časa ga bom pustila bingljati, toda polagoma mu bom dala spoznati, da njegov trud ni brezupen. In nekega dne, ko bo postal nadinženir, kar zaradi njegove nadarjenosti ne bo dolgo trajalo, ga bom uslišala. Je iz dobre družine, ima nekaj premoženja in stari oče drži mnogo nanj. Sree, kaj hočeš še več? Papa ga sicer ne pogleduje preveč prijazno, mislim, da zato, ker je odkrit in ponosen. In potem je tudi zviti oče najbrže opazil, da se plazi okoli njegovega polnega mošnjačka. Očetje se proti bodočim zetom zadržuje vedno malo sovražno. Toda vse to se bo poleglo, kadar pride enkrat tako daleč. Torej, nekega dne bom uslišala gospoda dr. Ralfa Bernd. Ralf mu je ime — popolnoma lepo se slika skupno z Jo, ali se ti to ne zdi? S teboj gotovo ne pridem v napotje, Eva Marija? Ali pa se motim?

Eva Marija opazi zlobno blestenje v Jolandinih očeh. Zaduši tajno razburjenje, katero so povzročile sestrine besede. Za nobeno ceno na svetu ne bi zaupala sestrični, da ji je bil Ralf Bernd več kot pa katerikoli drugi in da je ljubila samo njega. Ni se hotela pokazati slabo.

— Ne, Jo, ne motiš se: meni prav gotovo ne boš v napotje. Do moža, ki se poteguje za tebe, nimam nikakega zanimanja in če sem se tudi do tedaj zanj zanimala.

Jolanda se veselo nasmeje, popolnoma prepričana, da je Eva Marijo zadela do srea, kajti njenemu pogledu ni ušlo, da proti dr. Berndu ni brezbrizna. In ravno zaradi tega se ji je zdel tako poželjen, vredni, kajti bila je ena onih ljudi, ki hrepenijo samo po takih stvarih, katere imajo drugi ali pa bi jih radi imeli. Zato se je dr. Berndu tako jasno vsiljevala. In četudi ji je ugajal, ljubila ga ni. Vsekako pa je imela v tem svoje veselje, da je jezila Eva Marijo, kajti bila ji je nevoščljiva, da ji je stari oče dajal prednost in da je že sedaj razpolagala s svojimi premoženjem, kajti njen oče je svojima otrokoma zapustil precejšnjo premoženje, s katerim je vsled svoje polnoletnosti mogla poljubno razpolagati, četudi ga je prepustila v oskrbo svojemu staremu očetu. Mogla pa je po svoji volji porabiti za sebe obresti, mogla si je kupiti lepih oblek, ne da bi ji bilo treba koga vprašati za dovoljenje. Jokando pa je njen oče držal zelo strogo, saj po njenem mnenju. Zato je imela vedno veliko veselje, ako je mogla Eva Marijo na kak način jeziti.

— Dobro potem; dr. Bernd ostane tedaj meni, kajti prav gotovo je trdno odločen poročiti se s kako nečakino gospodarja Rodenbergovih tovarn. Tega mu posebno ne bom obteževala, kajti kot rečeno, je ves po moji volji. Povej mi, ali mi ta obleka dobro pristaja?

— Izvrstno. — odgovori Eva Marija navidez mirno.

— Eva Marija, ti bi morala obleči kaj rdečega, kajti zares izgledaš zelo slabo; najmanj deset let starejša kot si v resnici.

— Ev Marija se smeje; Jolandine pripombe je že niso mogle več žaliti, kajti na to je bila že navajena.

— Jo, rdeče obleke ne bom oblekla, pa če sem zaradi tega tudi dvajset let starejša.

— Moj Bog, kako si nazadnjaška; ves svet se šminka; to že spada v dobro družbo. Ta siva obleka ti prav nič ne pristaja, kajti v njej izgledaš kot kaka nuna.

— Pri bolniku je vse odvisno od tega, kaj je praktično in higijsno.

— Hu! Govoriš kot kaka stara mati. Toda sedaj grem. Odkrito povem, da sem prišla samo zaradi tega, ker vem, da dr. Bernd ob tem času prihaja k staremu očetu. Dati mu moram priložnost, da me vidi, kajti oče niti ne misli na to, da bi mi dal k temu kako priložnost. Očetje so v resnici nekaj strašnega. Od sedaj naprej se bom z dr. Berndom večkrat "slučajno" srečala. Dokler stari oče ni zdrav in ne more iti v tovarno, se morem vsak dan srečati z Berndom, kadar pride tu-sem. Pozneje pa bova našla kako drugo priložnost.

Eva Marija je hotela nekaj odgovoriti, toda si stisne ustnice. Jolanda jo zvedavo gleda.

— Ali si mogoče hotela reči, da ni prav zasledovati možkih?

— Ti bi se malo brigala za to, ako bi jaz rekla, kaj ni prav.

Jolanda se glasno zasmije.

— Imaš prav, kajti sem zelo moderno dekle, ki ne sedi več Bogu vdano za pečjo, dokler se Najvišjemu ne poljubi, da postane tako dobro, da zame izbere. Vsak mora sam poseči v svojo usodo.

— Da, si moderno dekle z modernim svetovnim naziranjem, kakor si mi že mnogokrat povedala. Jaz pa sem v resnici malo starokopitna, Jo, in se ne morem izpreobrniti k tvojim nazorom. Poglavitna stvar pa je, da bo vsaka od naju na svoj način srečna. Tudi tebi iz srea želim.

— O, za to bom že sama skrbela. Zdej pa zares grem. Ako je mama kaj boljša, se bomo peljali v mesto, ker imamo marsikaj kupiti. Pri Bendowu sem videla klobuk — lep, toda strašno drag. Mama bo na vsak način hotela izbrati cenejšega. Žalibog, da nisem v tako ugodnem položaju kot ti. Kupiti si moreš, kar hočeš.

Z dobrotljivim nasmehom pogleda Eva Marija Jolando.

— Ali mi dovoliš, da ti kupim ta klobuk, Jo? Že od davna sem ti marsikaj dolžna.

Jolanda jo začudeno pogleda. Ta Eva Marija je bila vendar neko posebno bitje. Do sedaj ji je rekla mnogo najbolj žaljivih stvari, skušala jo je dražiti in jeziti, zdej pa ji hoče v zahvalo kupiti klobuk, mesto da bi ga kupila sama za sebe, kakor bi sama na njenem mestu prav gotovo storila.

— Ne, Eva Marija, tega vendar ne morem sprejeti, — pravi nekoliko v zadregi.

(Dalje prihodnji.)

NOVI VRELCI NAFTE V SOVJETSKI RUSIJI

Če se peljemo po srednjeazijski ruski železnici, nas sprevodnik med postajama Čebel in Balaišem opozori, da se vidi v daljavi Neftedag. Neftedag pomeni Naftna gora. Za Rusijo je, odnosno bo kmalu Naftna gora tako važna, kakor je Železna gora, zdaj že daleč po svetu znani Magnitogorsk. Neftedag bo v gledni bodočnosti prekosil v pridobivanju nafte svetovno znane vrelce nafte v nasproti ležečem Baku. Ozkotirna, 27 km dolga železnica veže Neftedag z glavno progo. Največje bližnje mesto je Krasnovodsk, oddaljen 180 km. Nasprotno je pa do obale Kaspijskega morja samo 40 km, tako da pojde nafta iz novih vrelcev po svetu čez Kaspijsko morje. Iz Balaišema vozijo po ozkotirni železnici v Neftedag vodo. Tam namreč ni niti kapljice vode v zemlji, niti na površju, ki bi ne bila pomešana z nafto.

Če bi ne bil promet tako otežkočen, bi to ne bila posebna nesreča. Toda Neftedag obdaja pečena puščava, kjer večkrat piha močan veter. Nad puščavo se veter razpleše, dviga pesek v zrak več sto metrov visoko in ga odnaša cele vagonse s seboj. Peska je polno ozračje, pesek se vali po tleh. Ob železniškem nasipu se ustavi in, zasuje železnico. Tedaj morata mobilizirati postaji Čebel in Balaišem vse osebe, da očistijo progo. Neftedagu preti žeja. Delavci pustijo delo in pomagajo čistiti progo. Ko je pesek s proge odstranjen, zapleše veter znova, v Moskvi se pa jeze in pritožujejo. Da v Neftedagu niso pridobili toliko nafte, kolikor je bilo določeno po gospodarskem načrtu.

Na kraju, kjer stoji Neftedag, je stal nekoč ogromen vulkan, iz katerega se je valila para. Z nafto so prepojena tudi vsa številna jezera okrog gore in zato so začeli že leta 1882 vrtati zemljo. Izvrtali so pet rovtov, najgloblji je segal 300 m v zemljo. Dve leti so črpali po 10 ton nafte iz njih, v naslednjih dveh letih so pa viri usahnili in l. 1887 so pridobivanje nafte tu ustavili. Tik pred svetovno vojno je prispel na Neftedag Kaliki in po njegovih načrtih je sovjetska vlada investirala večino kapitala v organizacijo nove industrije. Kaliki je napravil zemljevid Neftedaga in profil gore ter izjavil, da so glavni vrelci nafte v gori sami. Leta 1927 je začel vrtati na Neftedagu turkестanski sovjat. Toda voda mu je zalila rove. Turkестanski naftni trust je vrtil zemljo ob vznožju gore. Včasih so spravili v enem dnevu samo iz enega rova do 300 ton nafte, potem je pa zopet izvirala za nekaj dni usahnili. Leta 1931 so znova vrtali in sicer 470 m globoko. Iz zemlje je briznil močan curek nafte in v treh urah je je prišlo 500 ton. Potem je pa udarila iz zemlje voda.

Lani so izvrtali 12. rov 518 m globoko. V 56 urah je privrelo iz zemlje 5000 ton nafte, potem je pa zopet prišlo voda. Spoj. 10., 11.

in 12. rova na zemljevidu je pokazal smer, ki je bilo v nji vrtanje vedno uspešnejše. Trinajsti rov je bil že vključen v točen načrt. Segal je 450 m globoko. Ko je brizgnila iz njega nafta, so bili celo strokovnjaki presenečeni. Rov je dajal 12.000 ton nafte dnevno skozi 15 dni. Napolnili so vse posode, kar jih je bilo pri rokah, potem so pa rov zaprli. Instrumenti kažejo enakomeren, zmerno naraščajoč pritisk. Rov se zopet polni z nafto. Jasno je torej, da bo Neftedag dosegel ali pa celo prekosil Baku. Za primer naj omenimo, da sega v Baku velik rov, ki daje dnevno 2000 ton nafte pod pritiskom 20 atmosfer, 1120 m globoko. Pridobivanje nafte iz novih vrelcev bo torej mnogo lažje in seveda tudi cenejše.

KADAR IMA GOSPODINJA NAHOD

Nahod je gotovo ena najneprilnejših bolezni, kar jih je vsaj za gospodinjo. Kako naj kuhar kosi in se bavi z otroki, ko pa mora imeti neprestano v rokah robove in je vsa okolica v stalni nevarnosti, da se okuži. Če si gospodinja privzame čez obraz robove ali takozvano "masko" (kos blaga, ki ga privožeemo čez obraz tako, da pokriva nos in usta), ji to pomaga le malo, ker se mora navzlic temu venomer vsekovati.

Bolj praktično je, če si naredimo iz vate več majhnih, podolgovatih valjkov in vtakemo v vsako nosnico po enega. Vata v nosu posrka vso vlago. Menjati jo je treba na 5–10 minut, a med tem časom imamo mir pred robecem in vsekovanjem. Vato menjamo tako, da primemo svačljike s svežim papirčkom (ki naj bo pripravljen) in ga nato vržemo v papirnat vrečico, ki smo jo naredili nalašč za to. Na koncu seveda vse skupaj sežemo.

Na ta način kljub nahodu lahko delamo in roke ostanejo čiste ter jih ni treba venomer umivati. Brez skrbi se lotimo kuhanja ali nege otrok, saj ni več nevarnosti, da bi zbolela vsa družina na neprijetnem nahodu.

OD OPIC ODVISNA OBLAST

Dokler prebivajo opice v Gibraltarju, bo Anglija gospodar tega skalovja. Tako pravi baje proroštvo in zato so zavirale zastave na strmih skalah Gibraltarja, ko sta se rodili dve opici. Opice je v Gibraltarju 10 in so uradno zabeležene v listinah angleške posadke, vsako leto so pa tudi uradno določeni izdatki za nje. Skrb za opice je poverjena celo posebnemu častniku, ki mu je dodeljen podčastnik. Opicija kolonija v Gibraltarju čuva namreč zadnje di-

POZOR! POZOR!

Tako pretresljiv, globoko v sree segajoč je roman —

"PROKLETSTVO LJUBEZNI"

da ne sme biti nobenega ljubitelja lepe knjige, ki ga ne bi imei v svoji domači knjižnici, pa tudi nobene javna knjižnica ne sme biti brez njega.

Naroči se pri uravi "SLOVENSKEGA NARODA", Ljubljana. Knafleja ulica 5, Jugoslavija, it staneta oba dela okrog 700 STRANI s poštnino vred le 1 dolar.

vje opice v Evropi. Nadležovati te opice ali celo raniti jih, je težak zločin, malone veleizdaja. Opicija kolonija predstavlja angleško oblast nad Gibraltarjem, vrata k Sredozemskemu morju in na vzhod.

Opicija družina v Gibraltarju se mora zahvaliti za svoj izjemni položaj vraz Andaluzijec, ki veruje, da bi z opicami izginili iz Gibraltarja tudi Angličji. Ko so se Angličji po dolgem obleganju leta 1704 polastili Gibraltarja, je živelo na polotoku še mnogo opic. Njihovi predniki so baje prišli z Berekberga po podmorskem predoru, ki po veri odotnega ljudstva še sedaj veže pod morsko ožino Evropo z Afriko. Čim je zavihrala nad Gibraltarjem angleška zastava, se je razširilo med ljudstvom prepričanje, da je angleška oblast odvisna od opic. Pred leti se je zdelo, da opice v Gibraltarju izumirajo, ker sta bili ostali samo še dve stari samici. Angličji so imeli pred očmi ljudsko mnenje o svoji oblasti, guverner se je v strahu oziral po nevtralnem pasu, ki deli Gibraltar od Španije, in po stari trdnjavi La Linea. Tam nad ravni no moli kvišku hrib, na njem pa stoji kameniti prestol španske kraljice iz 18. stoletja, ki je prisegla, da bo sedela na njem, dokler angleška zastava ne izgine iz Gibraltarja.

Španci se zdaj radi romajo k temu prestolu. Nasproti Gibraltarja leži v zalivu Algeiras, čigar guverner se še po 229 letih podpisuje uradno: "Guverner Algeiras in Gibraltarja, zdaj v rokah Angležev". Iz Madrida so nedavno poskušali začeti pogajanja glede zamenjave Gibraltarja za nasproti ležečo afriško Cento. V praznovremem strahu so odšli Angličji na lov za opicami, da bi gibraltarska opicija družina ne izumrla. Vrnili so se iz Maroka z mladim samcem, toda stari samci sta ga ubili. In zopet so se Angličji odpeljali ter pripeljali štiri opice, dva samca in dve samici. S tem je bila bodočnost opicije družine zagotovljena. Rodili sta se dve opici in angleška moč v Gibraltarju je bila rešena.

Še zdaj živi v Gibraltarju krmar William Ungery, edina žrtev opičje ugrabitve. Bilo je pred 50 leti, ko so se njegovi starši vrnili in našli zibelko prazno. Na robu strehe so zagledali opico, ki je otročička pestovala in se igrala z njim. Oče je stekel domov po puško, toda prijatelj mu je svetoval, naj opice nikar ne ustreli. Vsi so odšli in čez pol ure je opica zlezla s strehe na okno, z okna pa v sobo, kjer je položila otroka nazaj v zibelko in ga skrbno odela. Potem je pa skozi okno zopet odšla. Starši so našli otročička mirno spečega.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SHIPPING NEWS

3. maja:	Hamburg v Cherbourg
4. maja:	Conte di Savoia v Genoa
5. maja:	Majestic v Cherbourg Westernland v Havre Volendam v Boulogne
6. maja:	Lafayette v Havre Vulcania v Trst
10. maja:	Aquitania v Cherbourg Deutschland v Cherbourg
12. maja:	Olympic v Havre Minnewaska v Havre Rotterdam v Boulogne
13. maja:	Champlain v Havre Rex v Genoa Europa v Bremen
16. maja:	Leviathan v Cherbourg
17. maja:	Berengaria v Cherbourg New York v Cherbourg
19. maja:	Statendam v Boulogne Paris v Havre
20. maja:	Conte Grande v Genoa Bremen v Bremen Georgie v Cobb
24. maja:	Manhattan v Havre Albert Ballin v Cherbourg
25. maja:	Conte di Savoia v Genoa
26. maja:	Majestic v Cherbourg Minnetonka v Havre Veendam v Boulogne
27. maja:	Ille de France v Havre Saturnia v Trst Aquitania v Cherbourg
30. maja:	Europa v Bremen
31. maja:	Hamburg v Cherbourg Pres. Roosevelt v Havre Roma v Genoa
2. junija:	Olympic v Cherbourg Westernland v Havre Volendam v Boulogne
3. junija:	Champlain v Havre Rex v Genoa Britannic v Cobb
6. junija:	Leviathan v Cherbourg
7. junija:	Deutschland v Cherbourg Berengaria v Cherbourg
8. junija:	Lafayette v Havre Augustus v Genoa Bremen v Bremen
9. junija:	Statendam v Boulogne Minnewaska v Cherbourg
10. junija:	Paris v Havre
14. junija:	Pres. Harding v Havre Majestic v Cherbourg New York v Cherbourg Aquitania v Cherbourg
15. junija:	Conte di Savoia v Genoa
16. junija:	Lafayette v Havre Vulcania v Trst Albert Ballin v Cherbourg Manhattan v Havre
21. junija:	Olympic v Cherbourg Minnetonka v Havre Veendam v Boulogne
24. junija:	Champlain v Havre Rex v Genoa Bremen v Bremen
27. junija:	Leviathan v Cherbourg
28. junija:	Berengaria v Cherbourg Hamburg v Cherbourg
29. junija:	Conte Grande v Genoa
30. junija:	Majestic v Cherbourg Statendam v Boulogne
1. julija:	Paris v Havre Lafayette v Havre
3. julija:	Europa v Bremen
5. julija:	Saturnia v Trst Aquitania v Cherbourg Deutschland v Cherbourg
7. julija:	Ille de France v Havre
8. julija:	Conte di Savoia v Genoa
11. julija:	Bremen v Bremen
12. julija:	New York v Cherbourg Olympic v Cherbourg
14. julija:	Rotterdam, Rotterdam
15. julija:	Champlain v Havre Rex v Genoa Berengaria v Cherbourg
18. julija:	Leviathan v Cherbourg
19. julija:	Manhattan v Havre Albert Ballin v Cherbourg
20. julija:	Majestic v Cherbourg
21. julija:	Paris v Havre Europa v Bremen Statendam v Boulogne
26. julija:	Lafayette v Havre Hamburg v Cherbourg Pres. Roosevelt v Havre
27. julija:	Bremen v Bremen
28. julija:	Veendam v Boulogne Ille de France v Havre
29. julija:	Vulcania v Trst Aquitania v Cherbourg

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIŽANA
Angleško-slovensko

Berilo

(ENGLISH SLOVENE READER)

Samo samo

\$2.—

Naredite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18th Street
New York City

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
Na Hitrem Ekspresnem Parniku
PARIS

19. MAJA

10. Junija — 1. Julija

CHAMPLAIN

13. Maja — 3. Junija

ILE DE FRANCE

27. Maja — 17. Junija

NIŠKE CENE DO VSEH DELOV
JUGOSLAVIJE

Za poštenila in potne liste vprašajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo na ročnino točno.

Uprava "G. N."

Vsakovrstne KNJIGE

POUČNE KNJIGE
POVESTI in ROMANI
SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

POPOLEN CENIK JE PRIROČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

Mali Oglasi imajo velik uspeh

Prepričajte se!